

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

A kukoricakenyértől a gabonafeleslegig

Körülbelül három hónapja annak, hogy a béke hatodik évében, gabonaérlelő tavaszi napon indokolatlanul és meglepetésszerűleg felrémlett egy sárga háborús kísértet, a: — kukoricakenyér!

Jóétvágyú és gyomorbajos honpolgárok egyaránt hiába törték fejüket, milyen szükség revelálhatta ezt a kivénült élelmicikket. Három hónappal ezelőtt ugyanis még nem volt elemi csapás, nem volt jégverés, orkán Romániában s a tavalyi termés sem maradt alul a jóközepesen. Mégis a kormány rendeletileg intézkedett a kukoricával kevert kenyér bevezetéséről.

Hogy történt, hogy nem azután: pár nappal ezelőtt kisült, hogy Romániának hatvanezer vagon gabonafeleslege lesz. Románia a felesleggel nem tud mit csinálni, ezért megnyitja határait a gabona kivitele előtt s a kiviteli vámost a lekalacsnyabb tételekben fogja megszabni. Már jóval e hír kipattanása előtt a gabonapiacra nyugtalanodások keletkeztek, majd a nyugtalanodások oly mérvet öltöttek, ami már csatlódásig a krachhoz hasonlatos. Ez azt jelentette, hogy ez a hatvanezer vagon gabonafelesleg nem mind az új termésből kerül ki, hanem jó pár ezer vagon gabona rejtőzött az országban már akkor is, amidőn a kormány kénytelen volt az integrál-kenyér és a kukoricakenyér eszméjével foglalkozni és ezzel a világot alarmirozni. Sőt előrelátó hatóság a gabonapiac csödjét fokozódni fog, mert a külföldi bőséges termés következtében a román gabona ára is zuhanni fog.

A kukoricakenyér újból való bevezetésének ötletétől és a hirtelenül felfedezett hatvanezer vagon gabonafeleslegből minden paraszti és primitív ügyvelő is le tud magának szűrni két tanulságot a politikai átlátszóságok rostáján.

Az egyik tanulság az, hogy amikor a kormány foglalkozott a kukoricakenyér elrendelésének eszméjével, erre a lépésre nem kikerülhetetlen gazdasági kényszer ösztökélte, hanem valami egészen más célt, lehetne, akik azt hiszik, hogy a kukoricakenyér behozatala a kormány részéről nem atyai gondoskodás akart lenni, de éppúgy lehet gondolni, hogy valami egészen más dolog, mondjuk: magas politika. Több ezer vagon gabonáról ugyanis még olyan tejjel-mézrel folyó Kánaánban sem lehet csak úgy egyszerűen megfedkezni, amilyen Kánaán Románia. Micsoda ok lehetett az, aminek nyomására ezt a horribilis mennyiségű gabonát a rossz gazdasági politika a román állampolgárok millióinak szájától eltartalkolt, véges honpolgári eszünk már kevésbé láthatja kristálytisztán. De hogy ez a gazdasági politika csaknem lelkiismeretlenségig mulasztó, vagy pedig önzésig spekulatív volt, annyi bizonyos.

Ne rekrimináljunk azonban cselekedeteket, amiken az idő kereké ügyis túlhaladt s amin már úgysem segíthetünk. Örüljünk a kedves meglepetésnek, a hatvanezer vagonnyi „leletnek” s elmélkedjünk azon, mi volna ennek a köztudatba berobogott váratlan élelmiszertöbbletnek legtermészetesebb következménye minden országban, ahol a gazdasági életet nem hatóságok és

rendeletek, hanem a kereslet és kínálat szabad erőviszonylatai alakítják ki?

Árésés!

Árésés, még pedig lényeges, még pedig olyan mértékekben, amik egy ilyen hatvanezer vagonos gabonajelentkezésnek megfelelnek, különösen akkor, ha a búzaárak Braziliától kezdve Magyarorszáig is minden vonalon gyönyörűségeken hanyatlának.

A hatóságok mindenkor készek minálunk arra, hogy a pékek első szisszenésére gavallérosan emeljék a kenyérárakat, amikor az emelést a viszonyok indokolják. Ho-

Nagy árésés a liszt piacon

Annak a szervezatlenségnek, amely az ország terméséről nem vezet statisztikát, végzetes következményei mutatkoztak az új aratási szezon előtt. Minden államban a termés betakarítása előtt és után pontos statisztikát készítenek, hogy megállapítsák, maradt-e felesleg, vagy elegendő termés az ország ellátására s mennyi lehet a kivihető termés. Ilyen hivatalos statisztika tavaly teljesen hiányzott és senki se volt tájékozódva arról, hogy áll az országnak ellátása. A regát nem termelt megfelelő mennyiséget s csak későn jöttek rá, hogy Romániában nincs felesleges búza. Ennek következtében — amihez a helytelen gazdasági politika és a gonosz spekuláció is hozzájárult — az a helyzet állott elő, hogy a Regátban minden pénzt megadtak a terményért s Erdélyben pedig — miután nem tudtak tájékozódni, — Amerikából és Magyarországból szállítottak gabonát. Rengeg pénz teltetett mindenütt a külföldi gabonába, amely ma is ott van a malmok raktáraiban s előidézte a lisztkrachot. A lisztet ugyanis a nagy készlet miatt nem vásárolták a kereskedők s így a malmok kénytelenek voltak csökkenteni az árakat. Így esett a kenyérliszt 22-ről 20-ra, a nüllásliszt 26-ról 23-ra s a főzőliszt 24-ről 22-re. A nülláslisztnél milliós veszteségek voltak, három nagy cég körülbelül 6 millió leit veszített a nagyváradai piacon.

Az új szezon csak a jövő héten kezdődik s csak akkor tudják a malmok az új búza és liszt árát megállapítani. Ma a búza 110.000 lei s előrelátható, hogy sokkal több lesz a termés, mint a szükséglet. A fölös-

gyan történhetik most az, hogy mikor a viszonyok fordítva, hatalmas árcsökkenést indokolnának, a hatóságok ölükbe tett kézzel szemlélik, hogy a kenyérár csupán oly minimálisan csökkenjen, amennyi csökkentés előtt már a kommersz-szemérmézet sem zárkozhatik el. A közvélemény jogosan követelheti a hatóságok részéről a gabonaáraknak a fogyasztók szempontjából kedvezőbb kialakítását. Mert ha az ország hatóságai a kukoricakenyér behozatalának váratlanul lelepleződött indoklatlansága mellett a gabonaőzön dacára is tovább türik a magas kenyérárakat, akkor azután valóban nem tudjuk, mit gondoljunk az illetékes hatóságok bölcsességéről!

leget tehát külföldre kell eladni, ha a világ piacon versenyképes lesz Románia.

A liszt tehát olcsóbb, de a kenyér ára még mindig magasan áll. Megkérdeztük a sütőiparosok helyettes elnöktől Jakobi Mórt, aki a következőket mondta:

— A kenyér ára lassankint leszáll s ma már 20 leiről 17-re esett alá. Nem kell elfelejtetni, hogy ezt a 17 leies kenyéret 23 leies lisztből sütjük. Az új liszt 4 hét múlva kerül a piacra s valószínű, hogy olcsóbb lesz s így a kenyér ára is leszáll. A pékek ma gyűlést tartanak, de a mai gyűlésen nem szerepel a kenyér árának leszállítása. Arról tanácskoznak, hogy a munkaszüneti törvényt hogyan hajtsuk végre. Nekünk délből nem kell zárni, hanem árusíthatunk s este 8 óráig tarthatunk nyitva. Vasárnap és ünnepnap a sütemést reggel 6-kor befejezzük s az árusítás délelőtt 10 óráig szabad. A következő munkanap éjjel 12 óra 1 perccor kezdődik.

Elvárjuk a hatóságtól, amely olyan készséggel járul hozzá az emelésekhez, hogy haladéktalanul lépést tart a liszt-krachal és a megmerevedett kenyér és süteményárakak leszállítja. Az a mesterséges drágulás, amely egy negyedéve a kukoricakenyér rémének hatása alatt előállott, növelte a mai gazdasági krízist. Az elcsendesedett munkabérvizonyokat felbolygatta, bérmozgalmakat indított és a drágulást átvitte az élet minden terére. Ezt az indokolatlan drágulást le kell építeni, hogy a munkás megéljen a béréből és az ipari béke helyreálljon teljesen.

Hat gazdasági testület feljelentette Szatmár városát a miniszternél

Nagyon érdekes és az erdélyi városok életében teljesen szokatlan eset történt Szatmárról.

Barbul Illés Károly dr volt prefektus elnöklése mellett együttes ülést tartottak a vármegyei gazdasági egyesületnek, a gyár-iparosok és munkaadók megyei szövetségének, a kereskedők tanácsa helyi szervezetének, az ottani fakörzetnek, a vendéglősöknek, a háztulajdonosok szövetségének vezetői és ezen az ülésen hosszas tárgyalást folytattak a városi gazdálkodásról az az kapcsolatban, hogy a városi terheket újból emelte a kormány hozzájárulásával a városi tanács.

Megállapították egyértelműen a szer-

vezetek, hogy a lakosság az újabb terheket nem bírja el, de nem is kapja meg a lakosság azok ellenértékét, miért is a városi gazdálkodás teljes reformjára van szükség.

Beható tanácskozások után egyhangúlag elhatározták, hogy a városi vezetősége ellen memorandumot terjesztjen a belügyminiszter elé.

A memorandum, amely el is készült, elsősorban feltárja a városi kiadások és ezzel karöltve a polgárság terheinek fokozatos emelkedését. Rámutatnak arra, hogy a tanács évek óta nem készített származást és így senki sem tudja, hogy a milliókat mire költötték. Felsorolja ezután a memorandum, hogy a város rengeteg álla-

mi természetü kiadást visel és ezzel szemben csupán 122.000 lei szubvenciót kap. A költségvetésből tehát förtendő minden olyan tétel, amely nem kifejezetten városi érdekeket szolgál. Hiszen — ugymond a memorandum — a város a nemzeti kultúra fejlesztésére elég áldozatot hoz akkor, amikor csupán az elemi iskolák fenntartására 1.900.000 leit fordít, azonkívül adja a még most is amortizációs kölcsönökkel terhelt modern iskola helyiségeket, adja az épületek fenntartását, az óriási értéket képviselő tüzelőanyagot stb.

A memorandum ezután számos helyi jelentőségű beruházást és városrendezési kérdést vesz szigorú bírálat alá, majd a város pénzügyi politikáját kritizálja. Felsorolja többek között, hogy Szatmár városa a nagyszabású Albinánál fennálló 1.912.000 lei tartozását kifizette, de a helyi pénzügyi intézeteknél lévő tartozásait nem törleszti.

Foglalkozik ezután a memorandum a tisztviselőkérdéssel, hibáztatja, hogy derűre-borúra alkalmaztak tisztviselőket. Követelik a tisztviselői létszám apasztását és a megmaradtak jó dotálását. Alapos bírálat alá veszik a tűzoltóság költséges fenntartását, a drága vámenellenőrzést. Megbélyegzik azt az eljárást, hogy a város egy öt és félmillió dinamót árlejtsési hirdetmény kibocsátása nélkül rendelt meg, mikor a villanyalaprak nincs tartaléka. Ilyen nagyhorderejű kérdést a községi választás utánra kell halasztani. Szigorú boncolás alá veszi a tűzifapazarlást a memorandum. Külön fejezet foglalja a taxák kivetését, amely teljesen törvénytelenül, a formák betartása nélkül történt. Kimutatják, hogy milliókkal haladta felül a taxa-bevétel az előirányzatot és a kisajtott polgárság semmi hasznát nem látja a milliók elköltésének.

A memorandum végül a következőket kéri, a kormánytól:

Vegye revízió alá a belügyminiszter a város idej költségvetését és a városi taxákat szállítsa le. A költségvetés revíziója során törölje a belügyminiszter a költségvetés ama kiadási tételeit, amelyek nem a város érdekeit szolgálják.

Rendelje el a belügyminiszter a város zárszámadásainak öt évre visszamenőleg való elkészítését és az avasi erdőgazdaságának az impérium átvétele óta való kezelésének megvizsgálását.

Kéri a memorandum a belügyminisztert, hogy úgy az erdőgazdaság, mint a vilamosüzem kommercializálása céljából rendelkezjen a szükséges tárgyalásokat, hogy a közönség bizalmatlansága megszűnjék és a város közönsége részére szükséges tűzifamennyiség jutányos biztosítása mellett az avasi erdőgazdaságból a városi költségvetés szerződéses alapon, meghatározott összeggel dotáltságok.

Végül a város közönsége nevében azt kéri a hat közgazdasági szervezet, hogy a kormány rendelje el a város összes közgazdasági reszortjának, de különösen a városi üzemeknek szakértőkkel és a közönség megbízottainak bevonásával való megvizsgálását.

A megye az erdei rablógazdaság ellen

Néhány héttel ezelőtt a Nagyvárad munkatársa Feketeerdőre utazott és „Megszűnt a kivándorlás Feketeerdőn” című cikkében rámutatott egyúttal arra az erdei rablógazdaságra, amit az útvonalon tapasztalt az erdőségeken. Egész hegyháztakat kopaszítottak le az erdőgazgatóság dicsőségére a kitermelők, anélkül, hogy magfákról, földkötő bokrokról, csemetékéről, a jövőndi erdő lehetőségeiről gondolkodtak volna. A fenyvesekben a lakosságot eltiltották a galyszedéstől, ellenben nem gondoskodnak a rohadó törzsek elégetéséről, a fenyvesek pusztító rovarának, a Bostricus typografusnak, az egyetlen övszerrrel az elégetéssel való kiirtásáról. Ennek a feregnek irtására a gör. kath. püspökség évente súlyos ezreket költ, míg az állami erdőt a fereg dúlásának szabad mezejétül hagyják, amelyhez hozzájárul a nagy lendületet kapott fakitermelés rablógazdasága.

Dr. Fildán Viktor várm. főjegyző cikkünk nyomán tüzetesen felülvizsgálta az említett erdőségeket és személyes tapasztalatai alapján hatalmas memorandumot nyújtott be a prefektushoz, illetve a miniszterhez, melyben a megye nevében tiltakozását fejezte ki az erdőgazgatóság mai rendszere ellen, amely az erdők irtásánál az előírásokat nem tartja be, nem gondoskodik erdőültetésekről és általában az erdővédelemről. 1918. óta sok ezer négyzetméteres erdővel lett szegényebb Bihar megye. Kezdetben a parasztság dúlta, most pedig a galyszedést is tiltják némely vidéken, másfelől pedig semmi ellenőrzés nincs, de legtöbb kárt a kitermelésnél elmulasztott felügyelet okozza, mert a már kopasz lett hegyekről lemosa, vagy lemosa állandóan a földet az eső és így még kilátás sem lehet arra, hogy valaha a kopasz sziklán erdő nőhessen fel. A memorandum kemény kritikával illeti az erdőszettet és sürgős intézkedést kér a minisztertől.

Tanitók házat építenek Nagyváradon

Az állami tanítók közgyűlése

A Bihar megyei Tanítók Egyesülete tegnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést a vármegyeház nagytermében Fíru Miklós elnöke alatt. Kétszázötven állami tanító és tanítónő jelent meg a közgyűlésen, amelynek napirendjén Dsoara Teaha tulkai tanítónő „A tanítónő hivatásáról” és M. Suci u nagykeri tanító „A munkaiskoláról” tartottak értékes felolvasást. Kimondotta a közgyűlés, hogy csatlakozik a Kolozsváron alakítandó „Tanítók Bankjához” és pénzt ott fogja elhelyezni részvényjegyzéseiben is részt vesz.

Egyhangulag hozzájárultak egy Nagyváradon létesítendő „Tanítók Háza” építésének javaslatához. A Tanítók Házában a vidéki tanítók gyermekei nyernek ellátást. Kimondották, hogy a házat az egyesületnek a Potyka-vendéglő mellett levő üresen álló telken fogják felépíteni. A 100 — 150 növendék befogadóképességű épület még a nyár folyamán felépítik úgy, hogy az ősszel már a tanítóság rendelkezésére álljon. Kimondották, hogy a költségekhez minden tanító 1000 leiel járul. Hozzájárulásra kéri fel a várost, a megyét, a kormányt és nagy társadalmi gyűjtést is rendeznek. Számítanak a bankok s nagyvállalatok támogatására is olyan mérvben,

hogy az építkezés fennakadást ne szenvedjen.

Az erdélyi tanítóság sérelmeképen vetették fel az indítványok során, hogy a rangból jött tanítók fizetésük ötvenszázalékát kapják az államtól az az címen, hogy határszéli vármegyében teljesítenek szolgálatot, de ezt a „feldzulagét” megvonják az erdélyi tanítóságtól. Többen fejtették ki, hogy ezt a felfogását a miniszternek sérelmesnek tartják és határozatilag kimondták, hogy kéri a minisztert, hogy az 50 százalékos többletet, különbség nélkül, az erdélyi születésű határszéli tanítóságnak is folyósítsák. A határozatot még a közgyűlésből sürgőnyileg terjesztették fel a miniszterhez.

A választásokat ejtették meg végül és elnökké egyhanguan ismét Fíru Miklóst választották meg. Alelnök lett Papp József csehi tanító. Pénztáros: Ambrozia Catoma. jegyzők: Osorhan Teodor és Gerdan György (Nagyszalonta). A központi választmány tagjai lettek: Tamás Traian, Mangra János (Cséke), Chirvai Miklós (Piskolt), Cinghita Mihály, Mihuta Gábor, Oros Gábor, Bugariu Pantelimon és Pop János.

A közgyűlést bankett fejezte be.

Szováta fürdőn

Tatraynénál augusztusra még néhány szoba pánzióval kapható. Felvilágosítást ad Váradon Tatray ügyvédnél, Uri-u ca 15, vagy Szovátán gárda-villa, Tatrayné.

nickelézést zománcozást jutányosan eszközöl

Ezüstözést

KALENDA cég

Gumi áru, valamint varrógé és kerekpárjavitó műhely ugyanott

Selejtes harisnyák megérkeztek

minden színben Str. Rimanóczi-utca 4. sz.

Ábrahám Arthurnál

Olcsó árak!!

Gummi kabát prima gummizással . . L. 900
Gummi kabátelsőrangú duble anyagból L. 1080

Haas Lipót

Linóleum gyári raktárában

Oradea-Mare, Bul. Reg. Ferdinánd (Rákóczi)-ut 5.

Lerakalok: Cluj, Strada Universității No. 1.
Timișoara, Bu. ev. Regele Ferd. 7.

REPÜLŐGÉPEN

VONATON

VILLAMOSON

INGYEN UTAZNI

nem lehet, de olcsón vásárolni csak

REDER és JUROVITS

most megnyitott bőrzületében Calea Victoria (Kolozsvári-u.) 54 Templom-tér lehel, hol mindentféle cipőkellékek és bőrányagok, valamint felsőrészek a legjutányosabb árban szerezhetők be. Pontos kiszolgálás.

Markovics József

Sírada Episcopul Ciorogariu (Uri-utcai) lerakatában az összes fehérnemű colektió (modell darabok) eladása megkezdődött.

Minden darab gyári áron vám nélkül lesz eladva.

Futball a temetőben, a sírok között

✱

Egy város karakterét az adja meg, hogy gondoskodik a temetőiről. A ma emre nem kívánja, hogy nagy költséggel állított műemkekkel legyen tele a temető, monumentális emlékművek harsány gyelmeztetése terelje gondolatait az elúlásra és arra a feltámadásra, amely az emberiség életakarasának szimbóluma. A temető tehát ne legyen luxuriózus, inkább élőknek adjuk, amink van, a jövőnek doozunk, mint az elmúltnak, de a kegyenek is tartozunk anivai, hogy az elhaltak maradványait rejtő sírok rendben legyenek s a hely nyugalmát ne háborítsa emmi. A sírok gondozása tehát kötelesség s a városnak lehetővé kell tenni, hogy sírokat ültetett virágokat meglocsolhassák az elhunytak hozzátartozói. Az is elei kötelesség, hogy az utak, amelyek a rokhoz vezetnek, káloén gondozottak legyenek s a hely nyugalmát és ábitatát e zavarja senki.

Sajnos, Nagyvárad e tekintetben viszaesett. A Rulikovszky-temetőben még an valami rend és kegyelet, de az olaszii temetőben felfordult a helyzet. A temető eglakerítését lassankint elhordták, most ztán hiába zárják be a kapukat, a kerítésen kényelmesen bejárhat akárki a temetőbe s nem csoda, hogy a sírokról eltűnnek virágok. Viz csak a temetőőr lakása előtt an, akinek halottja tehát a kápolna hátaegett fekszik, csak nagy fáradtsággal adja a síron lévő virágait meglocsolni. agy a vízvezetékot vezessék be a temető gtávlatbái részeibe is, vagy ássanak ku-

taf, amelyet könnyen meg lehet közelíteni bárhonnán is.

A legnagyobb visszaélés azonban az, hogy a temető környékén lakók nem az utcákon át közlekednek, hanem áttörve a kerítéseket, keresztülvágnak a temetőn. Az olaszii sírkert ma átkelő hely, az utak árkon-bokron s ami a legszomorubb, sírokon keresztül vezetnek s a kegyelet kis virágait elpusztítják. Még nyulósabban esik a mérlegbe az, hogy a környék fiatalsága állandóan futballt játszik az utakon és a sírok között s gólt rug a sírkövekre. Ez természetesen nem megy káromkodás és gyalázkodás nélkül s a halottak nyugalomhelyén,

„Szerelem gyereke vagyok, mostoha volt hozzám az élet...”

A Körösbe ugrott egy biharpüspökii leány, de kimentették

Tegnap délután félkettőkor az Eméketéren kibontott hajjal a víznek szaladt egy szép leány. Göndör haját százszor kibontotta, meg összefonta, míg ült a Körös-körzö árnyas fái alatt, mindenkinek feltűnt, hogy mennyire ideges, de senki sem sejtette, hogy milyen terveket forgat a fejében Kleiner Teréz 23 éves biharpüspökii leány.

Azután egy pár pillanat alatt keresztül ugrott a cementkorláton és szemét behunyva lábalt a sebesen rohanó szennyes Körösbe. A vashidon jött Berkovics Béla kereskedősegéd és Pál Mihály könyvkötő, aki a Sonnenfeld-nyomdában dolgozik.

A két bátor fiatalember gondolkodás nélkül a vízbe ugrott és kihúzták a már elmerült és elájult leányt a partra.

Az egybegyűlt tömeg borzadva nézte a rettenetes halálusát a vízben. Hol a leány bukkant fel a rohanó árban, hol az egyik bátor életmentő. Vagy ötven métert sodorta őket a víz, míg hallatlan erőfeszítéssel sikerült a partra vonszolni.

A tömeg a két életmentőt megjelenezte. Jöttek a mentők, akik bevitték Kleiner Terézt a kórházba, a két életmentő pedig leheveredett a fübe és száritották a ruháikat az égő napsütésben...

„A bácsi az oka mindennek...”

Ciobota detektív próbálta kihallgatni az öngyilkosjelöltet, aki azonban nem volt hajlandó semmit sem mondani. Megtalálták nála a bucsuleveleket, amelyekből itt adunk szemelvényeket. Családi állapota csak annyit volt hajlandó mondani, hogy Rapafy Mihály biharpüspökii kereskedő a nevelő apja, anyja Budapesten él. Pár napja van csak Nagyváradon.

Alkalmunk volt a két levelet elolvasni. Egyikben Rapafyktól vesz bucsut, a másikban édesanyjától.

Édes néni és bácsi bocsásson meg nekem, de higgyék meg, nem én vagyok az oka. Arankát nem én csaltam el, már vissza is ment. Amiért egyszer éjfél után mentünk haza, nem kellett volna mindjárt elkergetni otthonról. De nem baj. Szerelmem gyermeke vagyok, ezért éreztem

a sírok között olyan szavak és kiáltások hangzanak el, amelyek megbotránkoztatják az elhaltak emlékeinek áldozó hozzátartozókat s elriasztják a temetőből azokat, akik nem szökták meg a futballozók rendes szokásait.

Ha idegen vetődik be ilyenkor a temetőbe, elcsodálkozik azon, amit ott lát és hall. Az elhaltak hozzátartozóinak kegyeletét mélyen sérti ez az állapot s a város jó hírének is árt. A városi hatóságnak kötelessége ezen segíteni. Az olaszii temető rendbehozása és állandó felügyelete olyan kötelesség, amely elől a város nem térhet ki.

eddig életemben, olyan volt minden lépésem. A bácsi az oka mindennek. Karcsinak és Gvulának mondják meg, bocsásson meg nekem, amiért a temetésre és nem az esküvőre hívom meg őket, te Aranka, hozzá sok virágot a síromra otthonról, a kertből, amelyeket én öntöztem, adiatok mellem a sírba jó anyám fenyképét, ugy sem sokat voltunk együtt, legalább a halálban legyünk egyek. Arankám, csináltass a fekete szövet aljához egy fekete inget és abba temessenek el. Bocsásson meg nekem mindenki, nem érdemlem meg, hogy haraggal gondoljanak rám, csókol mindenkit a szerencsétlen Teréz.

A nyolc oldalas levél nagyon zavaros. Arankát sűrűn emlegeti és azt, hogy a bácsitól nem érdemli meg ezt a durva bánásmódot.

A másik levél édes anyjának szól és szörőrszóra így hangzik:

Drága szeretett édes anyám és kis hugom, utolsó leveletem írom, mert meg akarok halni, már nem akarok élni tovább, mert sorsüldözött vagyok, már megelégedtem mindennel, nem vétettem semmit sem, csak a bácsi az oka mindennek, miért is jöttem el, a bácsi kergetett a halálba, nem vétetem semmit sem senkinek, mindenkit szeretem. Isten vele drága anyám és kicsi hugom, bocsásson meg nekem, már nem tudok írni, Isten vele. Többet bácsiékkal soha ne beszéljenek, Teréz.

Interjú az öngyilkosjelölttel

A kórház 16-os számú szobájában fekszik Kleiner Teréz. Feltűnő szép leány. Ápolt teste olyan fehér, mint az ágyszemű, vagy mint az egyszerű gyöngy a nyakán. Keservesen nyöszörög, amikor a kedves testvér gyengéden rázza a karját, hogy nézzon fel.

Soha olyan riadt két nagy szürke szemet nem láttam, mint ahogy Kleiner Teréz nézett ránk.

— Tessék kérdezni, de ugy sem felelek, — mondja lassan, — megakartam halni és ennyi az egész.

Ennél többet aztán nem sikerült belőle kivenni. A sok víz, amit megivott, öklöndözteti és a rossz ízű víz keserű grimasz kényszerít arcára. Az ágya mellett áll egy kisleány, aki elmondja, hogy ismerte Kleiner Terézt, jártak sokat hozzájuk. Az este az Atlantic nvári moziból vitték haza Arankát Püspökibe, az apja volt itt érte. Aranka a moziba volt vele, Terézt mentek keresni.

— Különbben nem szölok egy szót se, — szól nevetve — mert kiírnak az újságba.

Ezentul egy szót sem sikerült kicsikarni belőle, pedig talán el tudta volna mondani Kleiner Teréz tragédiáját.

Soha nehezebb emberekkel nem volt dolgunk, mint ezzel a szép öngyilkosjelölttel és a pergő nyelvű kisleánnyal. Egyik sem akart nyilatkozni és így Kleiner Terézia életének nagy tragédiáját nem sikerült megtudni. (=)

Mary Pickford
Douglas Fairbanks
Pola Negri
Charlie Chaplin
Baby Peggy
Mac Sennet
Agnes Ayres
Jack Holt
Betty Compson
Nita Naldi
James Cruze

(a „Nyugati karaván” rendezője)

Cecil B. de Mille

(a „Tíz parancsolat” rendezője)
játsszák a főszerepet a

„Hollywood”

című 8 felvonásos filmben.

Hogyan készül a film? Hogyan élnék a híres filmstarok? Hogyan lehet valaki filmszínész? Hollywood a kaliforniai filmváros filmben. Estély Pola Negrinél. Filmfelvétel a Paramourit műtermében.

Dorian film.

Bemutatja a

Dorian filmszínház

és a

Dorian Terrasse

ma, pénteken 6 és 9 órákor

Bonyodalmas földkisajátítás Székelyhídon

Még 1922-ben Székelyhídon kisajátították dr. Balogh Sándor 96 holdas birtokát, mint teljességgel. Dr. Balogh Sándor ugyanis repatriált és most a budapesti földművelésügyi miniszteriumban főtanácsos.

A kisajátítást a székelyhídi járási és a vármegyei bizottság jóváhagyta. Ennek dacára az igénylő 1925. március 1-ig semmi határozatot nem kapott, sem a földet nem tudták igénybe venni. Székelyhídon pedig különösen nagy a földhiány, most a gróf Stübnerberg birtokából kisajátított 505 hold nem elégítette ki a 387 igénylőt, akiknek fejéknél három holdat kell kapniuk.

Az igénylők követelni kezdték mind sürbben a dr. Balogh-féle 96 holdat, hogy egy moldanként tavaszi veteményezésre osszák ki 96 igénylőknek. A megyei agrártanács jóváhagyta a székelyhídi igénylők kérését, azonban a bérlek Setyánszky Mihály és társainak akcióján, akik felebeztek a bukaresti legfőbb agrárbizottsághoz, megakadályozták az igénylők birtokba jutását.

Az igénylők követelné Muresán János írásbírósági irodáját járt el Manoilescu agrártanácsosnál és most különböző szabálytalanságoknak jöttek a nyomára.

az agrártanácsos megsemmisítette a bukaresti döntést és elrendelte a dr. Balogh-féle 96 hold kisajátítását.

Az agrártanácsos úgy döntött, hogy a tavaszi veteményezésből a szántás díját 400 lelt téríték vissza a bérleknek, azonkívül megkapják az őszi termés felét is. Az évi földadót pedig köztéve fizetik a bérlek és az igénylők.

Az okos embernek nincs telefonja

*

A házbán, ahol lakom, rosszul lett hirtelen tegnap egy ember. Azt mondja erre nekem a feleségem, eredj János, (mert így hívják kérem alásan), a szomszédnál van telefon és telefonálj a mentőknek, hogy jöjjenek ide.

Nagyon keveset telefonáltam még az életben. Volt is gyakran az eszemben, milyen boldogok azok, akiknek ilyen beszélő masinájuk van. Egyet csengetnek, vagy mit is beszélnek, csak emelintenek egyet a kagylón és már kilométerekre hallatszik a hangjuk. Irigyletem is én ezeket az embereket. Ostoba vagyok, hogy soha az életben nem törekedtem rá, hogy legalább telefonom legyen, aztán ha lebillentem a kagylót, beszélék Bécsbe, még tán Párisba is, ahol egyik testvérfiam ügyis lakatos valamelyik gyárban, csak bemozanám a nevét, hogy Nagy István váradi fiút keresem és máris hallanám a hangját Párisból.

Hogy így járt az eszem, el is jutottam a szomszéd úrhoz, akinek az irodájában telefon van. Megengedték, hogy beszéljek. Fel is emeltem és aztán a fülemhez tettem a kagylót és vártam, hogy a központ jelentkezzen, mert így magyarázta nekem az asszony, aki mindenhez ért, az isten tudja, honnan. Hát én csak álltam és vártam és tartottam a kagylót, de az olyan néma volt, mint a potykahal. Azt mondotta ott az irodában egy fiatal úr, hogy petyegtessem meg a kis horgot a szerkezetben. Hát én petyegtettem, de hiába. Már kezdem izzadni bele, mert inkább felvágok egy ölfát, mintsem a telefonkagylót tartsam óraszámmra. A vége az lett, hogy az ördög se szólt hozzám a központból, amiért én nem is haragudtam, biztosan mással voltak elfoglalva és nem értek rá ilyen szegény halandóval telefonálni, mint én vagyok.

Hazafelé azonban megszeppenve mentem, mert féltem, hogy az asszony porolni fog velem, amiért nem hívtam a mentőket. Megint fog szidni, hogy milyen élehetetlen vagyok. De a jó Isten mindent eligazított.

Franciaország részleges mozgósítás előtt

Párisból jelentik: A Marokkóból érkezett legújabb jelentések szerint a francia katonai helyzet kezd katasztrófális jellegűvé válni. A rif-akabílok egész hosszu fronton folytatják fokozott támadásukat a francia csapatok ellen.

Liautay marsall a párisi kormányhoz fordult és sürgős segítséget kért. Ezt a segítséget különben Noulent tábornok is sürgősnek tartja. A hadügyminiszterium éppen ezért több eredet helyezett készenlétbe, hogy ezeket szükség esetén azonnal a marokkói harctérre szállíthassa.

Mire visszamentem, a házbéli ember jobban lett úgy, hogy nem volt már szükség a mentőkre. Még ezer szerencse így, hogy a központ nem vette észre, hogy telefonálni akarok és nem jelentkezett, mert ha összeköttetést kapok és kirobognak a mentők, aztán látják, hogy nincs is beteg a házban, azt hitték volna, hogy elbolondítottam őket és én húztam volna a rövidebbet.

Nem értem én tehát az újságokat, miért korholják a központot, hogy nem jelentkeztek, mikor ime úgy jó az, mert ha az ember telefonálni tud, abból csak baj származik, telefon nélkül pedig szépen elrendeződik minden. Okos emberek csak azt tanácsolhatom a szerzett helyes tapasztalat után, hogy ne tartson telefont. Én is lemondok róla, hogy a Pista öcsémrel Párisba beszéljek: kedves öcsém, már csak légy te meg nélkülem, mert ha a telefontal bajba kerülök, te úgy sem segítenél rajtam.

Nagy János,
adófizető polgár.

Önök igaza van, mozi-reklam volt!

Válasz „drb“-nek

Az Estilap a múlt héten megírta, hogy Harry Piel sulyos autószerencsétlenség érte, egy nappal rá pedig Putty Lya Berlin környékén elgázolt valakit. Drb. aláírással néhány nappal ezelőtt ugyancsak az Estilapban egy cikk jelent meg, amelyben a cikkíró azt írja, hogy Harry Piel és Putty Lya jelenleg nyugodtan élnek délutáni feketéjük mellett és nekik, a film rettenthetetlen hőseinek eszük-ágában sem volt holmi apró-cseprő autószerencsétlenségbe beleesni. Az egész csupán az, amelyik helybeli mozi reklam-ból fejeződik, Valószínűleg egy rövidesen másorra kerülő Harry Piel-filmre, vagy Putty Lya-filmre akarják így az érdeklődést felhívni.

Ezzel megnyugtattuk drb. u-at és az egész mozikközönséget, hogy nem olvasta el hiába a filmszínészek s rozatos autószerencsétlenségéről szóló cikkeket, mert az igazis, mozi-reklam volt. Még pedig a „Hollywood“ című filmnek volt a reklamja. Ebben a filmben ugyanis rem szerepel Harry Piel, sem pedig Putty Lya, azon egyszerű oknál fogva, hogy már nem fértek el a szereplők között. Nem kisebb nevektől álló ensemble tárlunk ebben a filmben, mint Po'la Neeri, Charles Chaplin, Mary Pickford, Douglas Fairbank, Baby Peggy, Jack Holt, Agnes Ayres, M.c Sennel, Betty Compson, Thomas Meighan, Nita Naldi, James Cruze (a „Nyugati karaván“ rendezője), Cecil B. de Mille (a „Tíz parancsolat“ rendezője) stb. A filmnek az a legnagyobb érdekessége, hogy a főszerepet egy csodaszép, 18 éves leány alakítja, aki még sohasem játszott filmben. A nőre csak Putty Lyát és Harry Piel pipájá le játékaival, hanem a Hollywood-ban szereplő összes nagynevű filmszínészeket. „Hollywood“ ma, pénteken kerül bemutatásra a Dorian-filmszínházban (s a Dorian Terrascon).

PUPELINEK, zefírek, grenadineok és batistok mélyen leszálítva Leltner Márton R.-T.-nál

ujdoság

FÖLDI MÉRÁLY: Az Elet Tolva ja . . . Lei 120-—

A rajnai megszálló csapatok közül is többet a marokkói harctérre küldenek, ezenkívül a huszonhetedik hegyi vadászrezdret is készenlétbe helyezték. A hadügyminiszterium felhívást intézett a francia lakossághoz, melyben önkéntes jelentkezésre szólítja fel a polgárságot. Ez a felhívás a legkülönbözőbb híresztelésekre adott alkalmat és azt is beszélik, hogy amennyiben ennek nem lesz kellő fogantatja, akkor a kormány részleges mozgósítást rendel el, hogy a megfelelő számú csapatokat a marokkói harctérre elküldhesse.

Pollák Ezsás rabbi meghalt

Hat hónapi szenvedés után tegnap éjjel örök nyugalomra hunyta le szemét Nagyvárad egyik legkedveltebb zsidó papja: Pollák Ezsás, a Szentegylet és a „Sasz Chevra“ rabbija.

Hosszu évtizedeken keresztül állott a nagyváradai orthodox hitközség szolgálatában és ez alatt az idő alatt jóságos szívvel, finom modorával, nagy tudásával és lelkes tevékenységgel kivívta a helybeli zsidó közönség osztatlan szeretetét. Végtelen becsületesség, őszinte, áhítatos hit, mély képzettség mellett is hódító szerénység, jámbor élet jellemzték egyéniségét.

Hat hónappal ezelőtt támadta meg az alattomos kór és tegnap éjjel 54 éves korában végzett vele.

Egy megtört szívű asszonyt és 10 árát hagyott hátra. A haláleset híre gyorsan szétfutott a város zsidó köreiben és mindenütt osztatlan, mély részvételt keltett.

Temetése a zárdai templomból történt, a szertartás lefolytatására a hitközség táviratilag hívta haza főbbabbjait, Fuchs Benjámin, aki azonban Tokajról nem tudott megérkezni, valamint Ullmann S. Salomon beszercei főbbabbjait, az Orth. Központi iroda elnökét, aki az elhunytban sógorát gyászolja. A temetésen számos vidéki hitközség képviseltette magát küldöttségileg. Ezren és ezren vettek részt a temetésen, nemcsak Erdély, hanem Magyarország számos rabbija is eljött, hogy a nagy cádikot elsíressa.

Hogy kapnak a kivándorlók dollárt a lejért

A Nagyvárad a biharmegyei kivándorlók pénzének elszámolása kapcsán a rendőrség hivatalos aktáiban letett tényállásként megírta, hogy Heller Izidor, a Holland királyi Lloyd alkalmazottja a parasztoz valutatit úgy számolta el, amelyből jelentős káruk származott. A rendőrség a vizsgálatot lefolytatta és az iratokat áttette a királyi ügyészséghez, amely a további eljárást beszüntette. Dr. Fildán Emil királyi főügyész az újságban közölt megszűntetett indokolat felülvizsgálta a sz ügyet további vizsgálat végett a vizsgálóbíróknak kiadta. A vizsgálat eredményeként most azt a határozatot hozta a főügyész, hogy a további eljárást beszüntíti, de nem azzal az indoklással, amellyel Mussu királyi ügyész tette, hanem attól egészen eltérő okokkal.

Az indokolás szövegét a következő:

A gyanúsítottak az a beismerése, hogy nem adott a sértett félnek olyan összegű dollárt, amely megfelel a lej értékének és hogy a visszatartott összegekről, amint azt az 1925. március 4-én kelt jegyzőkönyvben kijelenti, nem adott nyugtát, mert az idejővők siettek a pályaudvarhoz, hogy le ne késse-nek, viszont a vizsgálóbíró felvett jegyzőkönyvben kijelentette, hogy adott nyugtát a visszatartott összegekről s mellékelte is a visszatartott nyugtákat, amelyeket azonban úgy látszik, a sértettek nem kaptak meg, mert nincsenek dátummal ellátva, kivéve egyet, de azon is 1925. március 26-iki dátum van, tehát elutazásuk utáni. Ezeken a nyugtakon nem láthatni, hogy a sértettek kezében lettek volna, akik egyszerű parasztozok s a nyugtak még össze se voltak hajtva s egész tiszták és simák voltak, továbbá az a tény, hogy az átadott dollárokat leragasztott borítékban elhelyezte s figyelmeztette őket, hogy föl ne nyissák a borítékokat, valószínűleg azért tette ezt, hogy rá ne jöhessenek a dollár összegére. Mindezek

alapján alaposan lehet őt a család vétségével gyanúsítani. Ezek a nyomok csak a sértett felek kihallgatásával tűnhetnek el, vagy alkothatnak bizonyítékot gyanúsított vétségére tekintetében. Mivel azonban a sértett felek kivándoroltak Amerikába, kihallgatásuk nagy nehézségekbe ütközik s így bizonyítékot szerezni igen nehéz.

A főügyesség indokolása felmenti a Nagyváradot attól, hogy igazoljuk eljárásunk helyességét. Nekünk kötelességünk volt a kívándorlókkal üzőt visszaélésekre rámutatni s ezen nem változtat az, hogy a megkárosítottak elmentek Amerikába. Mi megtettük kötelességünket s a hatóságra tartozik a többi. Mindenesetre Heller újdornak annak idején megjelent nagybangu nyilatkozataival szemben ez az indoklás bennünket igazol.

ÜJDONSGOK

Majláth püspök beteg

Gyulafehérvárról jelentik: Majláth Károly püspök súlyos beteg, tért vissza Kolozsvárról székhelyére a napokban, mely nagy érdeklődést és általános nyugtalanságot keltett egész Erdélyben. A püspök állapotáról a gyulafehérvári püspöki palotából a következő hiteles értesítést adták:

— Tény, hogy a Kegyelmes úrnak nagyon súlyos influenzája volt, amely esztalag között légszűrhurozhoz, minek következtében az influenza katarrálissá, vagyis hurutossá vált. Ezért a teljes folyógyógyulás még időt fog igénybe venni.

— Amíg teljesen lázmentes nem lesz a Kegyelmes úr, addig még fekdünie kell és minden munkától tartózkodnia. Senkit sem szabad fogadnia.

— A javulás különben állandó s bár évekkal ezelőtt már kétszer is átesett a püspök úr súlyos mellhártyagyulladásra, háziorvosa mégis megnyugtató, hogy ezidőszel s remélhetőleg a jövőre sem következik be más komplikáció.

* **Királyi kitüntetés.** Ófelsége Bogdan Jonescu nagyváradi jogakadémiai tanárnak a román csillagrend parancsnoki keresztjét és Fetu V. János bankigazgatónak a csillagrend tisztikeresztjét adományozta. Mindkét előkelő kitüntetés birtokosa tevékeny és értékes szerepet játszik Nagyvárad közéletében.

* **Személyi hír.** Lazar Aurél dr. orsz. képviselő régi betegségének gyógykezelése végett Karlsbadba utazott. Dr. Lazar Aurél augusztus 7-én tér vissza Nagyváradra.

* **Pasics újból lemondott?** Belgrádból jelentik: Sándor jugoszláv király tegnap meglátogatta a betegnek fekvő Pasics miniszterelnököt. Az uralkodó négy óra hosszát tartózkodott a miniszterelnök betegágya mellett. Politikai körök információja szerint, Pasics ez alkalommal benyújtotta lemondását és a király újból őt bízta meg kabinetalakítással. — Radics Pál tegnap levelet intézett Dávidovics volt miniszterelnökhöz, az ellenzéki blokk vezéréhez és közölte, hogy pártja kilép az ellenzéki blokkból.

* **Mardarescu meglátogatja a dunai flottát.** Bukarestből jelentik: Mardarescu tábornok a jövő héten meglátogatja a dunai flottát. Mardarescu látogatása a flotta további fejlesztésével van kapcsolatban.

* **Megnyílt Jorga szabadegyeteme.** Bukarestből jelentik: Jorga szabadegyeteme Valeni Munteniben az idén is megnyílt. A szabadegyetemnek igen sok hallgatója van.

* **Tomescu bánditái.** Bukarestből jelentik: Tomescu és Munteanu rablóvezérek szereplésével kapcsolatban fantasztikus hírek keltek szárnyra. Egyszerre több helyről érkeznek jelentések a rablóbanda feltűnéséről, amely rendkívül meglepett a rablók üldözését, akiknek egyébként teljesen nyomuk veszett.

Le akarják tartóztatni a Magyar Párt brassói gyűlésének intézőbizottságát

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöki tanácsa ma délelőtt és délután ülést tartott, amelynek napirendjén több fontos tárgy szerepelt. Az ülésen a szabadságáról visszatért Ugron István elnököt.

Tudomásul vették, hogy a Magyar Párt felekezeti közli ankétet rendezett az értelességi vizsgálatok ügyében és az ankét eredményét memorandumba foglalva a törvényhozás elé juttatják.

Az „Ujság” és „Brassói Lapok” között felmerült vita ügyében kimondották, hogy az Ujság által javasolt forma nem alkalmas az elintézésre és a párt hajlandó döntőbírási kiküldésére, ha azt mindkét fél kéri.

Foglalkozott az elnöki tanács a marosvásárhelyi vádhatóság által kiadott végzőssel, amelynek értelmében a Magyar Párt brassói nagygyűlésének epilogusaként

Csetri kommunistának ott elhangzott beszéde miatt letartóztatási indítványt nyújtott be a nagygyűlést előkészítő hatos intézőbizottság tagjai, Sándor József, Thury Kálmán, Makkai Sándor, Deák Gyula, Paál Árpád, Grandpierre Emil, valamint Seidner Imre hírlapíró, a Brassói Lapok munkatársa és Szele Béla, a Brassói Lapok szerkesztője ellen. Az intézőbizottság kimondja, hogy ez a hatosbizottság tudja azt, hogy Csetri a marosvásárhelyi kommunistákat képviseli, teret adott annak felszólalására, sőt beszédének elmondását elősegítette. A Brassói Lapok munkatársai ellen sajtó utján elkövetett igazgatási címen emelt vádat.

Az elnöki tanács részletesen foglalkozott ez ügyvel és hosszas vita után azt az utasítást adta, hogy az érdekeltek egyenként felebbezzék meg az erre vonatkozó vizsgálóbírói határozatot.

* **Megállapították az arany és ezüst árfolyamát.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium különleges bizottsága július 15-től augusztus 1-ig az ezüstnek az arát 4479 leire, az aranynak 14248 leire (6646 dollár) állapította meg.

* **A drótnélküli telefon Romániában.** A parlament — mint ismeretes — megszüntette a romániai rádiótörvényt s így a közeljövőben Románia is bekapcsolódik a nemzetközi rádióforgalomba. Erre való tekintettel a közep-európai rádióamateurok hivatalos lapja, a bécsi „Dadio Welt”, szerkesztőséget létesített Oradea-Mare-n és felkéri a romániai rádióamateurokat, továbbá mindazokat, akik a rádió ügye iránt állandóan érdeklődnek, hogy címüket sürgősen közöljék Faragó Rezső szerkesztővel, Oradea-Mare, Bulevardul Regele Ferdinand 14.

* **Uszóverseny.** Nagyszabású verseny keretében bonyolítja le a Törökvis Nagyvárad kerületi uszójainak, melynek sikere biztosságra minden intézkedést tett a rendezőség. Nagy érdeklődés nyilvánul meg a monstre kezdő számok iránt, melyet acélból írt ki a Törökvis vezetősége, hogy azok, akik az uszással még versenyszerűleg nem foglalkoztak, a nagy nyilvánosság előtt komoly erőpróba keretében mutakozhassanak be. Ezzel a versennyel sok hívet szerez az uszásnak. A kezdő számokra már eddig is rengeteg nézőzés jött be. Reméljük, hogy ezen a versenyen néhány új tehetséggel lesz gazdagabb Nagyvárad uszósportja. A verseny első nagy érdeklődéssel tekint egész Nagyvárad sporttársadalmára.

* **Felhívás az orvosokhoz.** Felsőbb rendűlet felváltán felhívom a város területén működő gyakorlati orvos urakat, hogy az Encefalita letargia megbetegedéseit a városi tisztviselői főorvosi hivatalhoz minden esetben bejelenteni szíveskedjenek. Oradea-Mare, 16. július 1925. I. Comisia, medic seful orasului.

* **Táncmulatság Székelyhídon.** A székelyhídi tanuló ifjúság 1925. július 18-án, a Fürdő-vendéglő nagytermében a székelyi és csanálói jégkárosultak felségelvezésére zártkörű jótékony célú táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 30 lei. Családjegy 3 személyre 80 lei. Felül fizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Neményi Ili és Ihász Aladár Sztambul rózsájában, a Három gráciában és a Nótás kapitányban vendégszerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.

* **Ullmann István** névre szóló utlevél tegnap reggel elveszett a Központi Ujság és Jegyiroda aittájából, ahova a kurír lelkiismeretlenül bedobta. Megtaláló illő jutalomban részesül a Központi Jegyirodában.

* **Munkáshírek.** A sütőmunkások e hó 18-án, szombat d. e. 9 órai kezdettel nagygyűlést tartanak a Cuza Vodai munkásotthonban. Napirend: A kollektívszerződés és a záróratörvény. Minden tag megjelenésére számít a vezetőség. — A cipő-felső rész készítő szombat délután 4 órai kezdettel tagértekezletet tartanak a Cuza Vodai munkásotthonban. A napirend fontosságára való tekintettel tömeges megjelenést kér a Vezetőség.

* **Neményi Ili és Ihász Aladár Sztambul rózsájában, a Három gráciában és a Nótás kapitányban vendégszerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.**

* **Dr. Rácz Sanatórium és gyógyfürdő intézet** kimerülteknek, idősnek vizsgálati fürdővel, szívbetegnek szénasavas fürdővel, gyomor-, bélbetegnek villanyfürdővel, rheumás betegeknek villanyfürdővel, tüdőbetegeknek süritett levegő belégzéssel teljes gyógyhatású eredményt ad. — Nem kell elutazni, — sőt olosz I., II., III. osztályú panziót, bennlakással is ad. Híző és fogyókúrák híresei. Szülő és nőgyógyászati osztály dr. Lichtenegger bennlakó bécsi főorvos vezetése alatt.

— Neményi Ili és Ihász Aladár Sztambul rózsájában, a Három gráciában és a Nótás kapitányban vendégszerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.

* **„Türelmetlenül várjuk”, így kezdődnek az összes levelek, melyek az ország minden részéből érdekelnek a román sajtószindikátus sorsjátékának húzása iránt. És mindenkinek ugyanazt a választ adhatjuk: Igen, igen, egészen bizonyosan meg lesz augusztus 16-án a húzás a kolozsvári prefektúrán. Valóban 5400 készpénzyereményt fognak kisorsolni felmúló lei értékben és csak két leire kerül egy sorsjegy, amellyel 100.000, 50.000, 10.000 leit stb. lehet nyerni. Rendelések a Rudolf Mosse hirdelési vállalatához Oradea-Mare, Bul. Regele Ferdinand 14. küldendők, „Sajtósorsjáték” alatt. Rendeljen egyszerre 10, 20, 50, vagy 100 sorsjegyet és küldje a pénzt bélyegekben, vagy postautalványon.**

ZONGORÁK részletfizetésre kaphatók
STERNBERGNÉL, Bul. Regele Ferdinand 14.

* **Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi** folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Félix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

* **Strand krémet** használjon és ha órákig is fekszik a napon, nem hólyagzik fel a bőre. Csak az Angyal drogériában kapható.

A Hegedüs 458 az új
Hírlapíródnak telefonszáma

LEGUJABB

Minisztertanács állapította meg a kenyérárakat

Bukarestből jelentik: A minisztertanács foglalkozott a jövő évi kenyérrezsimmel. Elhatározták, hogy a lisztfélék kivételét főlsszabadjtják és a kiviteli tételt huszonötezer leiben szabják meg vagononként. Belföldi használatra háromféle liszt-fajtát állapítanak meg: fehérlistet, főzőlisztet és barnalisztet. A fehérlist kilója 17, a főzőliszté 14, a barnaliszté pedig 10

lei lesz. Ugyanezen az értekezleten Bratiana Vintila bejelentette, hogy nyaralásra Franciaországba megy Rouenbe, utazásáról utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, mintha az egy külföldi kölcsön beszerzésével volna összefüggésben. Erre vonatkozólag kijelentette a pénzügyminiszter, hogy Franciaországi útján semmilyen pénzügyi kérdésről nem fog tárgyalni.

Tömeges letartóztatások Kolozsvárt egy katonaszabadjtási ügyben

Kolozsvárról jelentik, hogy az ottani hadkiegészítőnél szenzációs katonaszabadjtási ügy pattant ki, melynek következtében letartóztatásba helyezték Jonescu kapitányt, Szilágyi Józsefet, a kolozsvári hűsáparosok szövetségének titkárát, egy Körösi nevű banktisztviselőt és még körülbelül harminc egyént. Jonescu kapitány hosszabb ideje barátságot kötött Szilágyi Józseffel, aki a barátságot arra használta fel, hogy a kapitány révén hadköteles

egyéneknél, akik útlevélet akartak beszerezni, jogtalanul igazolványokat szerzett be. A manipulációból kifolyólag a katonaszabadjtók hatalmas vagyonra tettek szert. Mindegyiknek villája és autója volt. Az utóbbi napokban Szilágyi és Körösi egymással összekülönböztek a két katonaszabadjtónak az összejövedelmére folytán jutott a szüganca a katonaszabadjtás nyomára.

Gyermekek sportkocsik 425 leitol Sőkénél, Piața Unirii 16 szám

* Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Felix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

* Fürdősapkák és fürdőcipőkből nagy választék az Angyal-drogeriában.

PERZSÁSÓNYEGEK részletezésre is kaphatók STERNBERGNÉL, Bu. R. g. Ferd. 14

* Bomba és lej az Eldorádóban.

* Mányoki Ica, Berecz Mancsi, Homoki Józsi folyó hó 18-án, szombat este tartják táncestélyüket a Felix-fürdőben. — Műsor után tánc. — Autójárat egész éjjel.

* Varrónók figyelmébe! Megérkeztek a legújabb számú divatlapok, melyek szebbnél-szebb modelleket tartalmaznak, a mit a legelőcsőbb árban árúsít a Hegedüs Hirlapiroda. Die Dame 100 lei, Femina 70 lei, Vogue 90 lei, Chiffon 40 lei, Revue Mondaine 60 lei.

TÖZSDE

Zürich, július 16. Nyitás: Berlin 122'15, Newyork 515 egy., London 2503 háromn., Páris 2430, Prága 1525, Budapest 0.0072'55, Bukarest 250, Bécs 0.0072'55.

Bukarest, július 16. Zárlat: Berlin 122 ötny., Amsterdam 206'40, Newyork 515'10, London 2503, Páris 2432 fél, Milánó 1925, Prága 1525, Budapest 0.0072'55, Belgrád 905, Bukarest 250, Varsó 98 ötny., Bécs 0.0072'55.

Valuták: Font 1010, frank 1030, svájci 39 fél, lira 790, dinár 360, dollár 207 fél, osztrák 31 fél, magyar 30 fél, szokol 620.

Zürich, július 16. Zárlat: Berlin 122 ötny., Amsterdam 206'40, Newyork 515'10, London 2503, Páris 2432 fél, Milánó 1925, Prága 1525, Budapest 0.0072'55, Belgrád 905, Bukarest 250, Varsó 98 ötny., Bécs 0.0072'55.

Budapest, július 16. A csütörtöki értékpapír-zárlat: Angol-M. 3650, Pesti M. 1002, Első Bp. 120, Köszén 3110, Fegyver 715, Láng 94, Cukor 2220, Nasici 1910, Magy. H. 380, Leszám. 2345, Beocsini 1080, Salgó 510, Ganz-Danub. 2505, Lipták 34, Guttman 375, Allamv. 408, Osztr. H. 142, Borsod-Misk. 159, Borsodi szén 52, Urkányi 1130, Ganz-Vill. 1280, Izzó 1095, Ofa 545, Tröszt 219.

* Chic Parisien 324. szám megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

* Cseh fürdőkre vizum a Hegedüs Hirlapirodában.

* Vizumot gyorsan, pontosan, biztosan, megrendelt időre, csak a Hegedüs Hirlapiroda küldi el. Telefon 1301.

* Törvény a vasárnapi munkaszünet és a törvényes ünnepek szabályozásáról. — Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ár 20 lei.

* Olasz vizum 750 lei. Szerb vizum 1034 lei, Cseh vizum 591 lei. Francia vizum (1 évre) 1170 lei, Német vizum 709 lei. Gyorsan és pontosan készül a Hegedüs Hirlapirodában.

* Utazik külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapirodában?

* Magyar vizum 540 lei. 24 óra alatt kész. Bárhová érte küldünk. Telefon 1301. Hegedüs Hirlapiroda.

Egy házigazda levele a lakók panaszára

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A folyó hó 10-iki számukban megjelent egy cikk „Három lakó sorsa” címmel, amelyben egyes dolgokkal vádol bennünket, mint házigazdát. Legelőbb is nem felel meg a valóságnak az, hogy most ceppenélünk volna be falról, mert már 20 éve vagyunk a város lakói. Továbbá nem ez az első házunk, meri már előzőleg is volt házunk és érdekes, hogy ott semmi bajunk sem volt a lakókkal.

Ahhoz, hogy édesapámnak van-e állása, semmi köze sincs a lakóknak, különben is mióta a város lakói vagyunk, édesapám állami tisztviselő volt. De mivel már a 65-ik évét betöltötte, nyugalmomba vonult, de nincs nyugalma a lakóktól. Nem tudom, hogy a mi lakónk, aki máskülönböző egy munkanélküli festő és málzó, miért szenved oly nagy zűrzűsben, holott a tehetsége nincs meg hozzá, de nem is keresem az okokat, melyek engem egyáltalán nem is érdekelnek.

Neveléses volt az a pontja, melybe azt jegyzim meg, hogy nem tud megélni, mert a házigazda nem ad a szerszámainak helyet. Olyan a nagy láskamarája, az a csekély számmal elérhet benne. Különböző is ilyenkor nem elraktározni kell a szerszámot, hanem igen is dolgozni vele, csak szeressen dolgozni. Azt egy lakó sem követelheti a házigazdától, hogy ő keresen neki munkát és adjon a szájába kenyeret.

Különböző is még azt az 50 lei kis lakbért

sen fizette be, mert mikor a felesége bevitte a nyugtát, keltőbe tépte s azóta a lakbért nem fizeti. Az sem felel meg a valóságnak, hogy édesapám a festőt titlileg inzultálta volna, ez merő hazugság s csak bosszú és hírgyűség műve. Az egész dolog kiinduló pontja az, hogy nem vettük meg a lakását 20.000 leiert, most már fűző-fűző kapkod, hogy hogyan állhasson bosszút a házigazdán. Bujcogtatja a többi lakókat, minek aztán az lett az eredménye, hogy a mullok az összes lakó felvonult a rendőrségre és a házigazdát bevádolták. Miután édesapámat kihallgatták, kiderült, hogy igen is mindennek ők az okai és mint ahogy ő is irila és a legtermészetesebb is, elutasították őket. Az a céljuk, hogy a szülei-met kidurják a saját házukból, de ez nekik soha sem fog sikerülni. Mindennap újabbnál-újabb dolgokat találunk ki, hogy a házigazda nyugalmát zavarják. Különböző is lehet vonni a konzekvenciát egy olyan emberrel, aki egyik nap meghurcolja az embert az utcába, másik nap pedig a többi lakók háta mögötti jár és hivatja az embert, hogy elégtételt adjon és bosszánatot kérjen, de mikor hazajön ismét kérédik a többiek elől, hogy ő most, hogy elbánt a házigazdával és tovább töri a fejét újabbnál-újabb dolgon, hogy mitéppen ártasson annak, aki neki hajlékot ad a feje fölé.

Azt pedig nem kérdezték a tisztelt festőtől, hagyjunk-e a házunknál — zugkélkedést — tartani. A mullok is egy olyan férfit tartott ilt a házunknál egy nővel, akiért mikor felelősségre vontuk, ő maga sem tudta, hogy kicsoda. Azt hiszem, ezt jogosan meg is tehetjük és ezzel nem vettük el az említett özvegy asszonytól a megélhetést, mert nem feltétlenül fontos, hogy ebből éljen, elég erős még, hogy dologgal is megkerekesheti a kenyérét.

Na és ami a harmadik lakót illeti, azt pedig a hatóság emberével kellett a rend-betartására figyelmeztetni, mire elkezdett fenyegetőzni, hogy ha még egyszer megszólják valami rendtelenségért, hát majd ellátja a bajunkat.

Már éppen ideje volna az ilyen dolgok orvoslása és végre felszabadjítani a kis házi gazdákat az ilyen brutális lakóktól, akik semmitől sem riadnak vissza, hogy a házigazdák a lelket teljesen kiszekirozzák. Már egyes lakók úgy ránőttek a házigazdák fejére, hogy teljes tehetetlenséggel gyakorolnak másnak a tulajdonában. Sok esetben az ilyen lakók teljesen tönkretették a házigazdák idegeit, nem egy példát láttam már rá. Az érdekeltek figyelmébe ajánlom e sorokat, a Szerkesztő ur pedig fogadja hálás köszönetemet ezen sorok közléséért.

Kiváló tisztelettel:
Lengyel Dániel,
munkásejtő.

MOZI

* A berezinaai csatát ma, pénteken utoljára játssza az Atlantic nyári mozgó. Napoleon oroszországi hadjáratának egyik nagyon szomorú végezetű eseményét tartalmazza a film. Végtelenül megindító a híres francia hadseregnek visszavonulása. Egy nagyon kedves szerelmi történet is leperreg szemünk előtt ennek a kitűnő filmnek keretén belül.

— Filmosoda a Dorian-filmszínházban. Ma, pénteken lesz a bemutatója a Dorian-filmszínházban a „Hollywood” című 8 fejezetes filmnek, amely a híres amerikai filmváros életét mutatja be. Pola Negri, Charlie Chaplin, Agnes Ayres, B. B. Peggy, Douglas Fairbanks, Mary Pickford, Mac Sennet, Betty Compson, Nita Naldi, Jack Holt és sok más híres filmszínész játsza a fő szerepeket. A világhírt rendezők közül James Cruze, a „Nyugati karaván” rendezője és Cecil B. de Mille, a „Tíz parancsolat” rendezője szerepelnek. A darabok az a mese, hogy egy leány filmszínész akar lenni. Közbe a film minden híres emberével megismerkedik. Érdekes, hogy a leány szerepét egy olyan nő alakítja, aki még soha senki játszott filmen. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek. Rendés helyárak.

NYILTTÉR

HETI ÉRTESÍTŐI BEFÖTTES-UBORKÁS-ÜVEGEK

Leszűrtített árkabau
Gyógyszeres üvegek-
legyek
Essenciás üvegek
Fagylalt hűtők és
pékek
Uborka- káposzta
gyutak

Szálode, kávédz, el-
terem, porcellán, üveg,
evőeszköz felszerel-
ségeket olcsón.
Berndorff alpacca
gyári rakár
Tábla, - abl. küveg
Képerlelés, ablak-
üvegezés

Frafil **Komlós** Test-
vérek
Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 13.
Telefon: 372.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek este fél 9 órakor: Bajadér, operett, Karácsonyi Ili és Felhő Ervin, a kolozsvári Magyar színház tagjainak vendégfelléptével.

Szombat délután fél 4 órakor: Halló Amerika, operettrevü újdonság, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este fél 9 órakor: Sztambul rózsája, operett, Neményi Lili és Ihsz Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelléptével.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Postás Katia.

Vasárnap este fél 9 órakor: Három grácia, operett, Neményi Lili és Ihsz Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelléptével.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdve kezdi árusítani a színház pénztára.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Műsorváltozás. Vasárnap délután fél 3 óra hirdetett Cseregyerek helyett közbejött akadályok miatt Postás Katia kerül színre.

— Karácsonyi Ili vendégjátéka. Ma este Karácsonyi Ili vendégművésznő másik legjobb szerepét, a Bajadér fogja játszani, amelyben éppen olyan nagy sikere lesz, mint a Lili bárónőben. A Bajadér előadásán a Radjami herceget Fratta Géza alakítja, a kinek ez egyik legjobb és leghálásabb szerepe. A többi szereplők Betegh Bébi, Bihari Nándor, Hevesi és Hetényi lesznek.

— Neményi Lili és Ihsz Aladár fellépte. Az erdélyi magyar operettzinészet két rendkívül tehetséges tagja lép fel három estén át, szombaton, vasárnap és hétfőn a nagyvárad színpadon. Neményi Lili szubrettprimadonna és Ihsz Aladár táncos naturburs játszik el legjobb szerepeiket a Sztambul rózsájában, a Három gráciában és a Nótás kapitányban. A nagyvárad közönség, mely mindig rendkívül nagy előszeretettel fogadta a vidéki művészek szereplését, minden bizonnyal e három alkalommal

is zsúfosan meg fogják töteni a színház nézőterét, mert olyan alakításokban kiforrott játékművészetben lesz része, amilyenre sokáig emlékezni fog a várad publikum.

A jómadár

— Regény —

26

Írta: Bónyi Adorján

Aztán Bojár Pali jött be a lányokért. Ez meg búcsuzáskor félrehúzza a barátját és azt dörögte neki:

— Ne könnyelműsködd el a dolgot. Igazad van, de előbb majd fegyverbírásgot fogunk összehívni. Ha arra kerül a sor, bízd rám az egészet.

Gyuszi nagy szemeket meresztett és szörnyen mutatta álmélkodását:

— Nem értem, mit beszélsz, öregem.

— Csitt! — szorongatta a karját Bojár Pali. — Mindent tudok.

Este, előadás után Gyuszi együtt vascsorázott Tóth Eszterrel a Nagy Kakas udvarán, pontosan szemben azzal az asztallal, ahol egyébként Terebesy és a színesző szoktak ülni. Ez az asztal most üres volt. Terebesy még mindig a szárcsákat lesi valahol messzi egy nádas partján. Csupa izzó, izgatott, fenyegetően kíváncsi és ragyogóan pártoló szem meredt feléjük. Kellemetlen lett volna, ha Gyuszi magában nem mulatott igen jól a dolgon és ha Tóth Eszter hozzá nem lett volna szokva az emberek bámészkodásához.

De amikor aztán Gyuszi hazakíserte Esztert és elváltak, akkor bizony megfordult és óvatosan a kertek alatt jött haza. Belátta, hogy nagyon nagy ostobaság lenne valakivel találkozni, addig, amíg valami olyasmi nem történik, amire vágyik és amit akar. Ostobaság lenne találkozni, mert kérdeznék, akkor neki felelnie kellene, pedig sokkal jobb, ha ő ma még titokzatosan hallgathat és hagyja nyugodtan, hogy dolgozhassanak a fantáziák utcahosszat, kedvük szerint. Így ő végre is nem tud semmiről, nem mondott semmit, letagadhat mindent, ha egyszeretalán le kell tagadni mindent.

Holnap este Terebesynek már itthon kell lennie...

És Gyuszi mindent erre a holnap estére tett fel. Megbeszélte Eszterrel, hogy holnap este is, csak azért is, akármilyen történet is, együtt vascsoráznak kettesben megint. Ez a holnap esti vacsora, hátterében a Terebesy erős, fekete, mehez és borús alakjával oly bizonytalanul, ingerlően és féltelmesen úszott Gyuszi lelki szemei előtt! Elképzelte kettejükét Eszterrel, szemben az aranybálvány asztalával és elképzelte magát az aranybálványt, meglepve, haragosan, vagy Isten tudja hogyan... elképzelte mindent... komoran is, vidáman is, szomorúan is és nagyszerűen is... úgy, hogy szinte már maga sem tudta hányadán áll azzal a holnappal.

Másnap aztán egész nap hiába kereste volna akármilyen Adam Gyuszi, a kíváncsi és izgatott köhegyiek közül. Eltűnt, nem mutatkozott sehol. Nem lehetett kideríteni, hová lett. Stekker úr is csak egy pillanatra látta reggel az irodában, amikor Gyuszi bejött az ottelejtett zsebkendőért. És Gyuszi Stekker úrnak is csak annyit mondott:

— Ma aztán tisztára mosom a város szennyesét.

Nagyjelentőségű mondas volt ez mégis, Stekker úr legalább is annak látta és ennek következtében vérszagot érzett a levegőben már déltől kezdve előbb csak egynéhány beavatott köhegyi ember, aztán estére már a társadalom tekintélyes zöme is.

A Nagy Kakas udvarán minden asztal megtelt előadás végére. Csak két asztal állt, mintegy elkülönítve, magányosan és méltóságteljesen, felette a kiesényes izgalomnak és szenvedélyeknek. Az egyik a Terebesy asztala volt és emellett tíz óra

tájban ott ült Terebesy is, poros vadászruhában és egyedül. A másik asztal csak le volt foglalva, felhajtott székekkel és egy nagy csokor mezei virág ágaskodott rajta egy pezsgősvödörben.

— Ezt délután az Istenhegyen együtt szedték a „szerelmesek”!... — suttogták az emberek és feszülten lesték Terebesyt, az ellenséget... mert ebben a pillanatban Köhegy jelenlévő népe teljes szívvel állt a szerelmesek oldalán, valami nagy és ismeretlen veszélytől remegve lelke mélyén és elszánt ellenséget, közös nagy ellenséget látva a gyantatlan és komoly Terebesy szemébe.

Végre... szinte megmozdult és idegesen felsóhajtott a Nagy Kakas udvarának egész vendégerege: az udvar végében, az öltözők felől előbukkant Tóth Eszter, oldalán Gyuszi. Mi lesz most, szentséges jó Isten?

Azok ketten nyugodtan és szelíden jöttek végig az udvaron, egyenesen a lefoglat asztaluk felé, utközben kedvesen köszöngettek az ismerősöknek. Aztán ott voltak az asztalnál... és ekkor felnézett Terebesy, ekkor rájuk nézett Terebesy. Látta ezt mindenki az egész udvaron. Nagyszerű, tébolyian feszült pillanat.

Terebesy igenis rájuk nézett. Tóth Eszter szelíden és nyugodtan mosolygott, Adam Gyuszi zsebébe dugta öklöbeszorított kezeit, a foga szinte szikrázott, úgy egymásra esikorgatta izgatottságában és kíváncsiságában — és akkor Terebesy kedvesen mosolyogva és nyugodtan oda-köszönt Tóth Eszternek és Tóth Eszter éppen olyan kedvesen, nyugodtan és mosolyogva visszaköszönt és többé nem történt semmi, Tóth Eszter leült. Terebesy nyugodtan tovább szivarozott és csend volt és békesség és nyugalom.

Gyuszi egyszerre csak úgy érezte, hogy szép lassan a fejéből, a nyakából, a szívéből elpárolog, lecsúszik, eltűnik minden feszült, jóleső, izgatott melegség és helyét ad valami gúnyos és szatelen rosszérzésnek, valami pimasz ürességnek. De még nem adott fel minden reményt, még várt, Istenem, talán így kell ennek lenni. Talán nem is lehet az, hogy csak úgy első pillanatban, amint meglátta őket, valami erőlyes és szigorú dolgot csináljon, valami támadást, vagy éppen közeledést... nem, nem, van még erre idő.

(Folyt. köv.)

Heti vagy havi részletre

vásárolhat készen vagy mérték után
férfi és fiu öltönyöket a

„SAS” férfi ruha áruházában
AXELRAD A.-nál, Sas-passage
- Esőköpenyek nagy választékban -

Eladó: Str. Nic. Zsiga (Lukács György-utca) két lakásos ház, átadó lakással 550.000; magánház kerttel, átadó összes butorral 480.000; Strada Pasteur (Kórház-u.) három lakásos udvar és kerttel, átadó három szobás, fürdőszobás lakással; Calea Decabal (Vitéz-u.) átadó jó lakással, üzlethelyiséggel 290 ezer; a Réten átadó lakással, két üzlethelyiséggel és felszereléssel 210.000. — Házak, földbirtokok, szőlők.

Csapat, Str. Akadémiai 6. sz.

Hintó- és gyermekkocsigummi- vizcsövek

szódavigyarak részére
Gummiáruk

kaphatók eredeti gyári árakban:

WEISZ RUDOLF és FIA cégnél
Oradea-Mare, Str. Alexandru (Teleki-u'ca) 62.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, hat sor 6 lei

Lovelezés

2 intelligens barnafiu 30-32 éves keresi hozzáillő olyan feltétlen intelligens független urinők barátságát, kik a vegetárius, illetve Bicsérdi elvet meggyőződésből valják. Leveleket „Bicsérdi” jellegre a kiadóba. 2238

OKTATÁS

Érettségre, magánvizsgákra előkészítő középiskolai tanár. Címeket a kiadóba kér. 2200

LAKÁS

Fiatal házaspár 1-2 szobás lakást keres, magas bért fizet. Címeket a kiadóba. 2217

Nagybányán kétszobás lakás VIII/1-XI/1-ig kiadó. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 2236

Alkalmazás

Nöttek igazkocsis felvétetik a Sonnenfeld dobozgyárban. Str. Paci (Béke-utca) 7. 2151

Intelligens leány iskolát végzett ajánlkozik gyermek mellé úrcaárhoz, vagy irodai munkára. Gara Erzsébet, str. Picoul Grigorescu (Mészáros-utca) 2., I. em. 2185H

Kávéház és éttermekbe könyv és hirdaparusító felvétetik fix fizetéssel és % el a Hegedűs Hirlapirodában. 2209H

Két fiatal leány állást keres. Szíves megkereséseket a kiadóba. 2225

Állást vállal bármilyen volt postás, két gyermekes házasság, 39 éves családpapa. Címét ad a kiadóhivatal. 2140

Ältere deutsche Dame wird zu drei Kindern sofort angenommen. Adresse Bauer Jenőné, Valea lui Mihai. 2231

Középkorú nő házzvezetőnői állást keres vidéken. Fa kastelep 99.6 Nagyné. 2233

Adás-Vétel

Jóforgalmu trafik, könyves papíruzet, egyedül álló a városba legforgalmasabb helyen, elköltözés miatt azonnal átadó. Értekezni lehet a tulajdonosnál Papp László dohánytőzsdé, Tasnád, jud. Salay. 2234

Egy sarok ház 3 szobás beköltözhető lakással eladó. Str. Doina (Ferenc-utca) 20. sz. 2232

Cukrászda berendezéssel, nagy i almeréssel, a legforgalmasabb helyen, egyedül cukrászda a városban, elköltözés miatt azonnal eladó. Értekezni lehet a tulajdonosnál, Török Józsefné Tasnád, jud. Salay. 2235

Eladó, kiadó és csere lakásokat 24 óra alatt elintézem. Weisz Gizzi, str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 5. sz. 2157

Eladó olcsón szénaprés, lőjárgányos. Nagy, Călea Viktoriei (Kolozsvári-utca) 29. sz. 2199

Tescheni vajjal csak a gróf Pongrácz-féle uradalmi tea-vaj egyenlő minőségű. Kapható a **WURST-cégnél**, Bul. Regele Ferdinand. — Telefon: 40.

Arad
Árumintavásár
és
Butorkiállítás
ARAD 1925. aug. 1-10.

75% utazási kedvezmény jul. 20-tól aug. 15-ig a román vasutakon, 50% a magyar vasutakon.

Gazdasági kiállítás

Több mint négyszáz ipari kiállító az ország minden részéről és külföldről.

Koncertek, theatrális szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepségek
Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Hirdetmény

Köztudomásra hozzuk, hogy a Regimentul 5. Rosiori, Oradea-Mare, Călea Aradului abrak és tákamany szállítására nyit árlejtést a következő mennyiségben:

1. Szalma circa 500.000 kg.
2. Széna circa 900.000.
3. Abrak 35-40 vagon (tengari, zab)

Ajánlatokat az ezred penztáránál kell beadni hétköznapiokon d. e. 8-12-ig, d. u. 15-19-ig, vasárnap deli 12 óráig.

Az árlejtés az 5. Rosiori ezred kaszárnyájában 1925. augusztus 10-én lesz.

Comandanul Reg. 5. Rosiori

Imparatul Nicolae II.
Colonel Dengel.

MÉRNOKI RASZ-PAUS-MILLI
METER ÉS VÁLLALTPAPIR TEKERCSEBEN
ÉS IVBEN **SONNENFELD-NÉL**
ORADEA-MARE PIATA REGINA MARIA
(BEMER) TÉR 3. TELEFON: 62

Occasió!

BUTOR

Occasió!

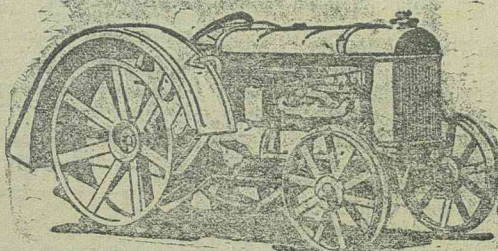
A volt Kurländer és Ullmann-féle — ideiglenesen bérelt — üzlethelyiségben különféle ebédlő, háló és konyha berendezés, valamint egyes butordarabok **gyári áron alul kaphatók. — Csak rövid ideig.**

A kolozsvári Czell sörfőzde világos »URSUS« söre a közönség legkedveltebb itala. Ossze nem tévesztendő más gyártmányu »CZELL« elnevezésű sörökkel, mert **csak az**

»URSUS«

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt,
KOLOZSVÁRI-MONOSTORI SÖR

Fordson
THE UNIVERSAL TRACTOR

„ECONOMIA“

Kereskedelmi és ipari r.-t.

ORADEA-MARE

Piața Mihai Viteazul 1.
Telefon: 8-58, 14-56. sz.

FORDSON TRAKTOROK

FORD camionok (alvázak)

FORD személykocsik

FORD és FORDSON alkatrészek

FORDSON traktorok párosítva M.A.V. gyártmányu golyós csapágyu cséplőkkel.

Bihar-, Szatmár- és Szilágy megye kizárólagosan autorizált képviselői

Eladó 300 beköltözhető ház kedvező fizetéssel. Szőlők, malmok bérbe is. Földek. Weisz Gizzi, str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 2136

Egy szép piros vaságy, sodrony madracral, két gyönyörű plüss fotel, egy toalett tükör, asztal, kárpamák, könyvek, levelelőnyomó, vasláda, egy szürke női felöltő, zsiros bódony, egy mosó teknő, egy mosó dézsa, egy stélázi, egy kettész, egy szentes kosár és mindenféle apróságok nagyon olcsón eladó. Özv. Schwartzné, str. Densușianu (Jó utca) 12, az udvarban balra, második ajtó. 2144

Sal ngarnitura és hercegek eladók. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. Gidali kárpitosnál. 2203

Házak eladók. Házaladás megbízásokat vállalunk. — Kölosönöket meg szerzünk. Magánpenzeket jutalekkel kiheyeztük. Adásvételi R. Parcul Traian 12. Eítésítés dé után. 405

Nagyon olcsón vásárolhat szörmekabátokat Leichnernél, Str. Ep. Ciorogariu (Uti utca) 4. 2239

Azonnal átadó mindenre alka mas üzlethelyiség. — Értekezni Fischernél, Piața Unirii (Szt. László-tér) 7. 2239

KÖNYVÉSA

Előrendü administratív munkaerő betársulást keres 200-300.000 lei tőkével jó vállalatba vagy üzletbe. Ajánlatok kiadóba „Nöttek” jellegre. 2229

Varrógép-javításokat olcsón vállalko jóllátás mellett. Hívásra házhoz megyek. Str. Fluerașului (Tilinkó u.) 14. Chirvai mechnicus. 2230

Elvesztett pénztárca pénzzel, utlevéllel és igazoló okmányokkal. Megtalálót kérem, az okmányokat Reichard cipőüzletben átadni, ahol magas jutalomban részesül. 2237

Lupu névre hallgató nagy lakakutya elveszett. Megtalálói vigye Str. Alexandri (Teleky-u.) 48. szám alá Radovics kapitányhoz. 2204

Plissé és gouvri munkák nagyon olcsón készülnek Str. Alexandrii (Teleky-u.) 22. sz., kapuval szemben.

Zongora hangolások és javításokat elvállalok. Meghívásra vidékre is megyek. A „Katholikus Kör” rendes hangverseny zongorahangolója, Oláh Imre, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György utca) 35. 2223

Ütlevél, bérlet és bármily igazolványhoz szakszerű fényképek legolcsóbban ZENKER fényképésznél. Str. I. C. Brătianu (Szenniszó-utca) 25. Felvétel este fél 8-ig.

Remélem
tudja már, hogy a Pannoniában vizumozható
DEUTSCHER utatér
Utlevéleket elinté.